Svenska kyrkan | Ljunits församling

ODR SAMHÄLLSINFORMATION

NR 4 • 2026

SKÅRBY | BJÄRESJÖ | SJÖRUP | SNÅRESTAD | BALKÅKRA | MARSVINSHOLM | VALLÖSA

Kyrkoherden har ordet…

Året är 1620. Uppe i Sverige är det hårda, oroliga tider. Sverige är krigstrött och befinner sig i krig med Polen. Krigen med Danmark och Ryssland har precis avslutats. Kungen, Gustav II Adolf, driver en hård upprustning av landet. Just detta år, för övrigt det år då han gifter sig med Maria Eleonora i Rikssalen på slottet Tre kronor, har han infört utvandringsförbud och slopat den tidigare 60-årsgränsen för utskrivning från det militära. Detta samtidigt som ekonomin är i botten efter att Sverige bland annat betalat Danmark den sista delen av lösen för att få tillbaka Älvsborgs fästning, Sveriges enda västliga hamn.

Här i den danska östra riksdelen råder däremot goda tider. Pengar från tullarna i Öresund, koloniala erövringar i bland annat Indien och från de svenska avbetalningarna av Älvsborgs lösen rinner in och Kristian IV förvandlar Köpenhamn till en modern renässansstad. Börshuset börjar byggas, slottet Frederiksborg i Hillerød rustas upp och det startas en omfattande silkesproduktion samtidigt som också här görs en kraftig militär upprustning. För liksom den svenske kungen vill landsfadern Kristian Kvart, som han kallas, gärna bli protestantismens stora nordiska härförare i det religionskrig som härjar Europa och som vi idag kallar det 30-åriga kriget.

Någonstans mitt i allt detta, kanske i en verkstad i Ystad eller i ett skjul i Bjäresjö invid kyrkan sitter så en snickare och träsnidare och kämpar med sitt senaste uppdrag. Bjäresjö kyrka ska få sin första predikstol. Axel Ugerup, adelsman på Bjäresjöholm, har anslagit pengar till uppgiften. Det handlar inte om att hänga upp någon liten träkorg på en pelare som i så många andra kyrkor. Nej, här handlar det om en magnifik läktarpredikstol som ska gå tvärs över kyrkan från nord till syd, närmast som en vägg mellan långhus och absid. Och den ska så klart byggas i Kristian den fjärdes renässansstil. Där ska via en trappa prästen kliva upp för att synligt och väl hörbart hålla sin timslånga predikan mitt i församlingen.

Till uppdraget hör att predikstolsläktaren ska utsmyckas med inte mindre än åtta snidade reliefer med motiv ur Jesu liv. När vi nu möter träsnidaren har han i dagar kämpat med en av de mest centrala bilderna. Den om Jesu födelse. Hans kamp handlar i hög grad om vilka av julens alla olika motiv han ska ta med. Krubban i stallet, djuren, Maria och Josef, änglarna som sjunger, herdarnas lovsång ute på fälten, stjärnan som lyser osv? Och hur ska huvudpersonen avbildas? Som en skrynklig liten nyfödd eller som en kung? Hur mycket kan man trycka in i en enda bild?

Utmattad sitter träsnidaren hopsjunken vid snickarbänken. Kanske är det Uge-

rups senaste besök eller är det bara hans egna tankar som tynger honom. Men beslutet är nu taget. Allt ska med. Julens alla motiv ska tryckas in i denna enda relief. Men hur? Som tur är slipper han i alla fall de tre österländska kungarna, deras gåvor med rökelse, myrra och guld, för det firas ju först på trettondedag jul.

Hur han tänkte och gjorde, den för oss anonyme träsnidaren, det vet vi förstås inte. Men vi vet i alla fall hur det blev. Och vi kan konstatera att han fick med alltihop. Herdar, Josef och Maria, småänglar, en stor flygande ängel (en ärkeängel?), en bedjande ängel, en stjärna, en oxe, lekande hundvalpar (?), krubban och mycket mer. Och Jesusbarnet blev ett ovanligt muskulöst barn. Men ändå ett barn.

Vid betraktandet av denna relief, nu 406 år senare, så fylls man av stor respekt för denne ihärdige träsnidare som inte gav sig utan fullgjorde sitt uppdrag. Sniderierna är väl inte riktigt som de i Frederiksborgs slottskyrka. Men de har en omedelbar charm och ett tydligt tilltal. Det råder ingen tvekan om vad det handlar om och att de är gjorda med största allvar. Om gudstjänstdeltagarna blev dåsiga av prästens predikan så hade de nu i varje fall åtta fullödiga predikningar i form och färg de kunde ta till sig och bära med sig hem när mässan var slut.

Också vi lever i en orons och upprustningens tid. Lika lite som träsnidaren i Bjäresjö kunde veta att Danmark om bara några år skulle ge sig in i trettioåriga kriget bara för att förnedras och att Sveriges monark ytterligare några år senare skulle stå som krigets hjältekung, så vet vi vad som väntar. Men träsnidarens allvar och respekt inför budskapet om Fredsfurstens födelse talar direkt till oss: *ett barn har fötts, en son är oss given. Väldet är lagt på hans axlar, och detta är hans namn: Allvis härskare, Gudomlig hjälte, Evig fader, Fredsfurste* (Jes. 9:6 ur GT 2000).

Den tron och det hoppet lever oförminskat genom århundradena och predikas till just oss genom reliefen ”Herdarnas tillbedjan”. Så binds vi och tiderna samman med den anonyme träsnidaren i Bjäresjö kyrka år 1620. Tillsammans med honom och med herdarna får vi tillbe Fredsfursten som föddes i krubban i Betlehem för mer än två tusen år sedan.

kyrkoherde Dan

Gud av Gud Fader,
ljus av ljusens källa,
Människoson av Maria född.
Så Gud sin kärlek
för all världen visar.
O kom låt oss tillbedja
vår Herre Krist.
(ur Den svenska psalmboken 122:2)

Barn och familj

Barn har en självklar plats i Ljunits församling.
För de minsta finns babyrytmik
och öppen förskola med musiklek.
För äldre barn finns After school och barnkör.
Familjegudstjänst firas flera gånger per termin.

Sjung med gung 8 feb 9.30-10.30,
Svarte bibliotek

Kyrkis med musiklek 12 jan 13.30

After-school med Angels,
fredagar efter skolan, terminstart 29 jan

Familjegudstjänst med doperinran
31 januari Bjäresjö kyrka kl. 10.30

Julen i Ljunits

Lucia-gudstjänst i Vallösa kyrka
13 dec kl. 16.00

Julkonsert i Bjäresjö kyrka
16 dec kl. 19.00

Julafton kl. 10.30
– samling vid krubban i Vallösa kyrka

Julnattsmässa i Bjäresjö kyrka
kl. 23.00

Julotta i Marsvinsholms kyrka
kl. 7.00

Musikgudstjänst i Skårby kyrka
Annandag jul kl. 16.00

Mötesplatser

I en tid när allt mer blir digitaliserat och tillfällen att prata med, och se verkliga människor, blir färre, så inser vi hur viktigt det är att få mötas och umgås.
Det är en viktig del av kyrkans verksamhet. Våra olika mötesplatser hittar du här.

Vårens sopplunchen

21 januari, 18 februari, 18 mars och 15 april
Varmt välkomna till församlingshemmet i Skårby på sopplunch. Vi börjar kl. 12.00
med en kort andakt i församlingshemmet, därefter sjunger vi oss till bords och äter soppa och smörgås, med efterföljande kaffe och kaka.
Varmt välkomna!

Frukostföreläsning

Det blir en frukostföreläsning även i vår.
Datum och gäst är ännu inte klart så håll utkik i vår övriga annonsering och i nästa församlingsblad.

Ukrainainsamlingen

Församlingens engagemang för Ukraina fortsättter i vår med början den 18 mars.
Sedan sista torsdagaen i april och maj i församlingshemmet i Skårby kl 16-18.
Välkommen med ditt bidrag!

Höstfest blir vårfest!

Eftersom hösten blev så full av fester, bestämde vi oss för att vi göra höstfesten till en vårfest i påskens tid istället. Tänk så härligt att ha fest både höst och vår! Se inbjudan i nästa nummer av församlingsbladet.

Julkonserter med Ljunits kyrkokör

Söndagen den 29/11 kl. 15.00 i Klosterkyrkan, Ystad.
Onsdagen den 16/12 kl. 19.00 i Bjäresjö kyrka.

Luciagudstjänst

Luciagudstjänst i Vallösa kyrka
den 13 dec kl 16

Tankesmedjan

Samtalsgruppen ”Tankesmedjan” träffas i Skårby församlingshem.
Samtal om tron och livet. Torsdagar 10 - 12, varannan vecka.
Leds av prästen Siv Jonasson.

Café Existens

Café Existens, vi ger plats för de stora frågorna, samtalsgrupp kvällstid, leds av prästen Natasja Jackson Wallin.
Onsdagar varannan vecka mellan 19 - 21 tar vi en kopp te och pratar omde stora frågorna i livet.

Församlingens körer

I församlingen finns det två barnkörer och två vuxenkörer.
Musik och sång ger energi, styrka, kraft och livsglädje. Kom!.

Småstjärnorna
träffas på Svarteskolan på torsdagar 13.30 – 14.15.

Angels
är en kör med plats för solosång för sångsugna barn och ungdomar, som övar i församlingshemmet fredagar i samband med After-school.
Kontakta vår musiker Anna-Maria för mer info och anmälan.

Stämbandet
är vår trivselkör, träffas på tisdagar 15.45.

Kyrkokören
är en vuxenkör för dig som vill ha lite större utmaningar.
Träffas på onsdagar/torsdagar 19. Vi söker alltid nya medlemmar till våra körer.
Hör av dig till Anna-Maria!

Gudstjänstkalender

DECEMBER

Tis 1 december	18.00	Taizémässa i Bjäresjö kyrka.
Sön 6 december *2 söndagen i advent*	10.30	Högmässa i Snårestads kyrka.
Sön 13 december *3 söndagen i advent*	16.00	Luciagudstjänst i Vallösa kyrka. Barnkören medverkar
Sön 20 december *4 söndagen i advent*	10.30	Högmässa i Bjäresjö kyrka.
Tor 24 december *Julafton*	10.30 23.00	Samling vid julkrubban i Vallösa kyrka. Barnkör och solister medverkar Julnattsmässa i Bjäresjö kyrka.
Fre 25 december *Juldagen*	07.00	Julotta i Marsvinsholms kyrka. Barnkören medverkar
Lör 26 december *Annandag jul*	16.00	Musikgudstjänst i Skårby kyrka. Sång av Sofia Törncrantz.
Sön 27 december *Söndagen efter jul*	10.30	Högmässa i Snårestads kyrka.
Tor 31 december *Nyårsafton*	16.00	Nyårsbön i Snårestads kyrka.

JANUARI

Fre 1 januari *Nyårsdagen*	16.00	Sammanlyst mässa till Sövestads kyrka.
Sön 3 januari *Söndagen efter nyår*	10.30	Högmässa i Vallösa kyrka.
Ons 6 januari *Trettondedag jul*	10.30	Högmässa i Bjäresjö kyrka. Barnkören medverkar

Sön 10 januari *1 söndagen efter trettondedagen*	10.30	Högmässa i Skårby kyrka.
Sön 17 januari *2 söndagen efter trettondedagen*	10.30	Högmässa i Snårestads kyrka.
Sön 24 januari *Septuagesima*	10.30	Högmässa i Vallösa kyrka.
Sön 31 januari *Kyndelsmässodagen*	10.30	Familjegudstjänst i Bjäresjö kyrka. med doperinran. Barnkören medverkar

FEBRUARI

Tis 2 februari	18.00	Taizémässa i Bjäresjö kyrka.
Sön 7 februari *Fastlagssöndagen*	10.30	Högmässa i Skårby kyrka. Fastlagsbullar till kaffet. Stämbandet medverkar
Ons 10 februari *Askonsdagen*	18.00	Askonsdagsmässa i Skårby kyrka.
Sön 14 februari *1 söndagen i fastan*	10.30	Högmässa i Snårestads kyrka.
Sön 21 februari *2 söndagen i fastan*	10.30	Högmässa i Vallösa kyrka.
Sön 28 februari *3 söndagen i fastan*	10.30	Högmässa i Bjäresjö kyrka.

MARS

Tis 2 mars	18.00	Taizémässa i Bjäresjö kyrka.

Kyrktaxi till våra verksamheter och gudstjänster beställer du på 0411-58 58 58. Gratis för boende i församlingen.

act
Svenska kyrkan

Sprid ljus i mörkret

Julklapparna finns i gåvoshoppen

Du missar väl inte Act Svenska kyrkans gåvoshop? Där finns omtyckta julklappar till dina nära och kära. Ge bort ett gåvobevis som skapar trygghet, jämställdhet och framtidstro. Det kallar vi en riktigt god jul.

Besök svenskakyrkan.se/actgavoshop eller skanna koden:

SK24179. Foto: Fredrik Bengtsson/Ikon

”Ny” musik i högmässan

I Svenska kyrkan finns ett så kallat missale (som är en del av Kyrkohandboken) som reglerar hur våra gudstjänster ska firas. I historien finns fragment av anvisningar för hur mässan kan firas ända tillbaka till 100-talet. Det äldsta svenska missalet är från ca 1150 och användes i Skara, det så kallade Missale Scarense, och det hade troligen sin bakgrund i den engelska kyrkan. I samband med reformationen på 1500-talet och uppkomsten av vår lutherska kyrka skrevs en rad nya missalen och mässordningar som anpassades till den reformatoriska tron. Olaus Petri skrev det första officiellt antagna (1541) svenskkyrkliga missalet, ”Messan på swensko”.

Väldigt förenklat kan man säga att ända fram till 1986 kunde man gå i mässan i vilken kyrka som helst i Sverige och helt och hållet känna igen ordningen i gudstjänsten. Men 1986 kom ett nytt missale där man införde en rad nyskrivna varianter på de olika delarna av gudstjänsten. Man kunde fira mässan som man gjort tidigare, men man kunde nu också variera den efter lokalt tycke och smak. När vårt nuvarande missale kom 2018 så förstärktes detta drag, inte minst vad gäller den liturgiska musiken, vilket gör att variationen på hur mässan firas i olika församlingar har ökat.

Här i Ljunits församling har vi sedan ett antal år tillbaka använt liturgisk musik som i handboken räknas till vad som kallas serie C. Den är ett hopplock av melodier och texter från olika kyrkliga traditioner kombinerat med en del nyskrivet material. Det har fungerat bra. Men det har också funnits en längtan hos en del, att få använda de för Svenska kyrkan mer traditionella melodierna och som i handboken räknas till vad som kallas serie A. Det är den musik som också används av de flesta församlingarna i landet.

Dessa melodier knyter an till den traditionella gudstjänstmusiken, är högtidliga och varieras dessutom med de olika kyrkoårstiderna och förstärker därmed det som är ”årstidens” budskap – när vi är i julens glädje, eller i fastans prövning, eller i trefaldighetens växande tid, så hörs det skillnad i musiken. I ”Serie C” låter det likadant året om.

Så från och med Första advent kommer vi att återgå till de mer traditionella melodierna i högmässan. Därmed knyter vi an till kyrkans historiska och traditionella musik, vi ökar skönhetsupplevelsen och inte minst variationen under kyrkoåret och kopplingen till den kyrkoårstid som vi är inne i. Därmed blir sannolikheten också större att vi känner känna igen oss när vi går på gudstjänst i till exempel Lund, Linköping eller Luleå.

Vi i gudstjänstarbetslaget tycker att detta känns spännande och roligt, och hoppas att ni vill lära om tillsammans med oss.

Nya testamentet i förnyad språkdräkt – NT 2026

En fråga som jag ibland får är denna: Behövs det en ny översättning, det var ju alldeles nyss vi bytte? Det är lätt att tänka så. Men den senaste översättningen av Nya testamentet gjordes 1981 och det har alltså gått 45 år sedan dess.
Det förklarar delvis varför det är dags att göra en ny översättning.

Att översättningen kommer att lanseras just 2026 beror delvis på att den första svenska översättningen av Nya testamentet gavs ut 1526 och fyller alltså 500 år i år. Lördagen den 15 augusti högtidlighölls detta i Storkyrkan i Stockholm.
Denna översättning har stor inverkan på vårt språk och mycket annat i samhället.

Ekumeniskt samarbete

Svenska Bibelsällskapet grundades 1815 och blev 1947 en ekumenisk organisation. Det innebär att det är kyrkor och samfund i Sverige och i det svensktalande Finland som är huvudmän för bibelsällskapet. Översättningen har därför en bred förankring bland kyrkor och samfund.

Ny forskning påverkar

Det har gått över 40 år sedan den sista statliga översättningen av Nya testamentet gjordes. Under dessa år har den bibelvetenskapliga forskningen gjort stora framsteg. Ett exempel är den så kallade Paulusforskningen. Idag ser vi tydligare att Paulus, som själv var farisé, verkade inom judendomen. Han kunde förstås vara kritisk mot sin egen kontext men gjorde det som jude, precis som Jesus och lärjungarna. Det påverkar ofta nyanserna i översättningen.

Inkluderande ordval

På flera sätt kommer ordvalet att spegla språkutvecklingen på detta område.
Det grekiska ordet för bröder ”adelfoi”, är mer inkluderande än ordet ”bröder” på svenska. När författarna i Nya testamentet skriver till en grupp som består av både män och kvinnor används ” adelfoi” som tilltal. Alla förstod att även kvinnorna var inkluderade. Idag behöver vi skriva ”bröder och systrar” eller ”syskon” för att vara trogna mot grundtexten.

De grekiska orden för ”folk” kan också nämnas. På nytestamentlig grekiska finns olika ord för ”folk”. Ibland syftar det på gudsfolket, ibland på de andra folken.
Traditionellt har alla som inte var judar beskrivits som ”hedningar” på svenska.
Ordet har dock fått en negativ klang. I NT 2026 kommer det grekiska ordet översättas med ”de andra folken” eller något liknande.

Anders Göranzon
Generalsekreterare

(Texten är kortad och redigerad av Dan Jansson)

Ett eget exemplar av NT-26!

I gudstjänsten på Första advent i Vallösa kyrka kl. 10.30 kommer vi att dela ut gratis exemplar av NT-26. Så välkommen att fira in det nya kyrkoåret med ett nytt och nyöversatt exemplar av Nya testamentet!

Kyrkliga handlingar juli - september

Döpta

Felice Hällqvist, Bjäresjö
Einar Ekwall, Snårestad
Lars Wendel, Svarte
Noel Olsén, Stora Köpinge församling

Vigda

Nicole Magwenya och Joel Nilsson,
Lunds östra stadsförsamling
Rebecka Olsson och Tim Helmesjö,
Stora Köpinge Församling
Erika Stark och Ted Hörman,
Malmö S:t Johannes församling
Ida Johansson och Alfred Botvidsson,
Lövestads församling
Irene Olofsson och Tom Törnblad,
Malmö S:t Petri församling
Oda Hognestad Hapnes och Marius Galta,
Ferkingstad, Norge
Sigrid Zbinden och Björn Christian Nilsson, Täby församling
Tamanda Svanström och Elliot Sandström, Malmö S:t Petri församling
Alice Hyllstam och Pontus Bergstedt, Mölndal, Fässbergs församling
Sofia Holgersson och Ted Nilsson, Svarte

Begravda

Christina Olsson, Hedvig Eleonora församling
Rut Andersson Stora Köpinge församling
Kate Lundell, Ystad-Sövestads församling
Margit Håkansson, Skurups församling,
Sonja Engdahl, Vallösa
Barbro Mårtensson, Ystad-Sövestads församling

Svenska kyrkan | Ljunits församling

Församlingsexpedition

Skårby kyrkoväg 196, 271 91 YSTAD
Tel 0411-672 60
E-post: ljunits.forsamling@svenskakyrkan.se
Hemsida: www.svenskakyrkan.se/ljunits
Expeditionstider: måndag och torsdag kl 10 - 12.00
Vi svarar i telefon mån - tors 10 - 15

Anställda och förtroendevalda

Kyrkoherde
Dan Jansson
073-311 92 80
dan.jansson@svenskakyrkan.se

Komminister
Natasja Jackson Wallin
073-311 92 88
natasja.wallin@svenskakyrkan.se

Kyrkomusiker
Anna-Maria Hagemann
073-311 92 86
anna-maria.hagemann@svenskakyrkan.se

Värdinna och barnledare
Mona Pettersson 073-311 92 87
mona.pettersson@svenskakyrkan.se

Jenny Brandt Grönberg 070-826 72 54
jenny.brandtgronberg2@svenskakyrkan.se

Administratör
Victoria Jönsson
072-235 01 98
victoria.jonsson@svenskakyrkan.se

Kyrkvaktmästare
Marsvinsholm
Ebba Lachmann 072-234 09 54
Ingegerd Larsson 073-311 92 81

Snårestad
Göran Bondesson 073-311 92 82

Skårby
Odeth Stamsnijder 073-311 92 83

Vallösa
Annette Nilsson 073-311 92 84

Bjäresjö/Sjörup
Gunilla Lundquist 073-311 92 85

Ordförande i kyrkofullmäktige
Nils-Evert Erlandsson 073-202 26 21

Ordförande i kyrkorådet
Anita Engdahl Johansson 070-558 52 05

Ordförande i fastighetsutskottet
Christer Andersson 070-305 06 11

Ordförande i kyrkogårdsutskottet
Per Erlandsson 073-086 01 25

Begravningsombud
Michael Michaelsen 070-091 74 31

Dataskyddsombud
Kh Eva Katsler 070-508 95 96

Jourhavande präst
Varje natt 21.00-06.00. Telefon 112 eller
www.svenskakyrkan.se/jourhavandeprast

Ansvarig utgivare:
Kyrkoherde Dan Jansson

Svenska kyrkan | Ljunits församling

Barnens sida

Visste du detta om…

JULEN

Jul firas över hela världen, till minne av att Jesus föddes på julaftons natt för mer än 2000 år sedan! Vi äter pepparkakor, delar ut julklappar och pyntar med guld och silver. Jesus fick bl.a. guld i present av de tre vise männen, som reste långt för att få träffa honom. Guld är mycket värdefullt och Jesus fick det eftersom han var en mycket värdefull och viktig människa. Jesus tycker att du också är värdefull!

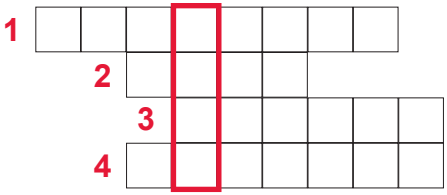

KOM IHÅG!

Luciagudstjänst med barnkören i Vallösa kyrka, sön. 13 dec. kl. 16.00.
Julbön vid krubban på julafton, 24 dec. kl. 10.30 i Vallösa kyrka, barnkören sjunger.
Familjegudstjänst sön. 31 jan. kl. 10.30 i Bjäresjö kyrka, barnkören sjunger.

Barnkryss

1.Är gjort av snö och kan lysa!
2.En värdefull metall
3.Värmer händerna på vintern
4.Vinterfågel med gul kropp och svart huvud med vita kinder

Fråga gärna en vuxen om hjälp!

Det lodräta ordet i mitten: Jultomten har en tomte- .... på huvudet!

Lösningen på Barnkrysset kommer i nästa nummer.

Lösningen på förra krysset: **NORR**
1. VITAMINER, 2. ORM, 3. NOVEMBER, 4. PRÄSTKRAGE

Nej, se det snöar!

Text & Musik: Felix Körling

Nej, se det snöar, nej, se det snöar,
det var väl roligt, hurra!
Nu blir det vinter, nu blir det vinter
Som vi har önskat, hurra!
Då tar vi kälkarna fram och vantarna på,
och sen vi åker i backen, hej, vad det ska gå!

www.ystadtryck.se